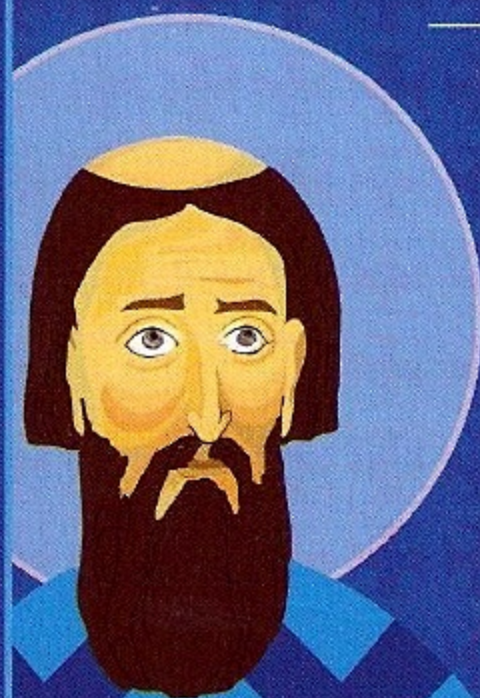

Симеон Марин

Приче о
СВЕТОМЕ
САВИ

Симеон Маринковић

Приче о
СВЕТОМЕ
САВИ

Креативни центар
2005

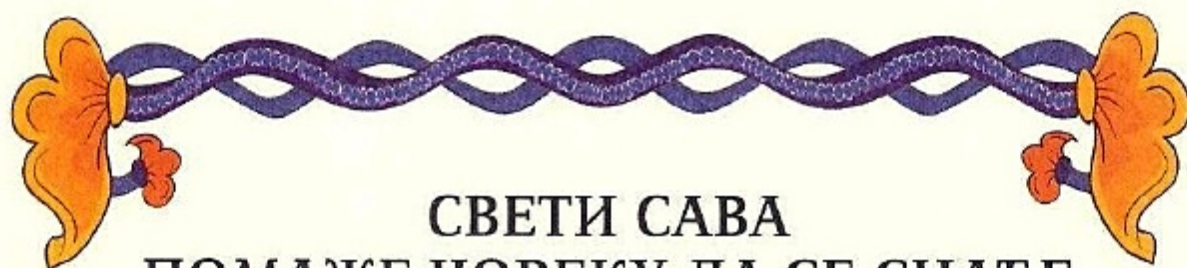

вети Сава (око 1175 – 1236) је понос српског народа, први српски књижевник и најумнији учитељ и просветитељ. Волео је своју земљу и веровао у победу истине, правде и свега што је добро. Пошто је имао смисао за практичан живот и рад, неуморно је путовао по народу и учио га добру и напретку.

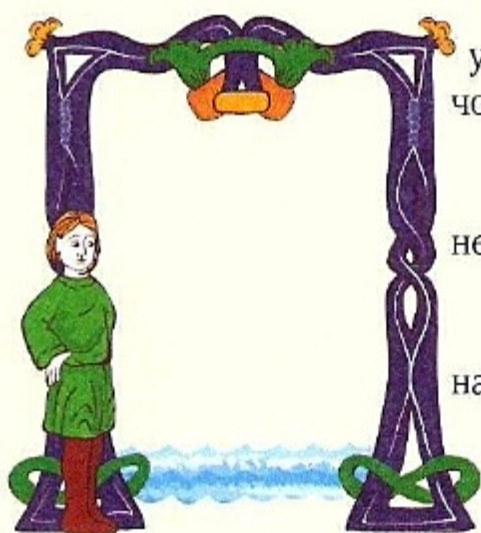
Све је умео да види просто и јасно и, као mudar саветник, вођа и заштитник, храбро је рушио застареле традиције, отварао нове видике, али и чувао оно што ваља.

Због тога се већ осам векова о светоме Сави приповедају легенде, као што се то и овде чини.

СВЕТИ САВА ПОМАЖЕ ЧОВЕКУ ДА СЕ СНАЂЕ

утујући по свету, свети Сава наиђе на неког човека где стоји крај набујала потока и јауче.

– Зашто кукаш, човече? – упита га.

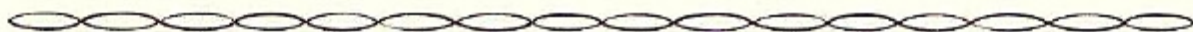
– Светитељу, ту је било брвно, а сада га нема. Не могу да пређем преко потока.

Свети Сава му рече:

– За паметна човека постоји увек много начина да иде напред, а за глупака само један.

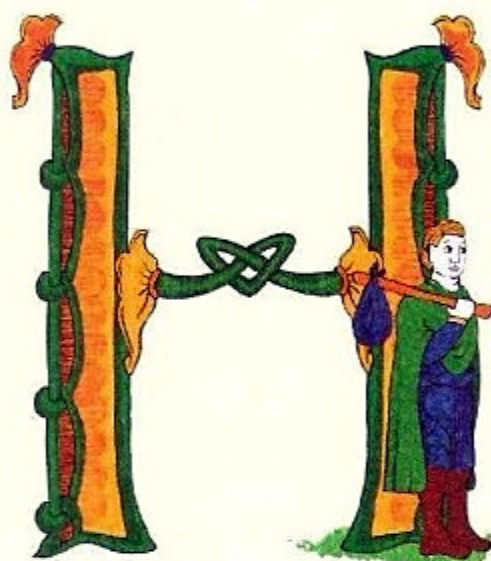
Кад светитељ оде, човек помисли како можда има и других прелаза низводно или узводно, а и да би могао сам да постави ново брвно или какво камење, па да пређе поток.

– Хвала, светитељу – порадова се човек, па приону на посао.

СВЕТИ САВА И МЛАД ЧОВЕК

Неки млад човек пошао у свет да нађе добро. Путовао, путовао, па га сусрете свети Сава.

– Куда идеш, пријатељу? – упита га.

– Светитељу, тражим добро по свету

– одговори му младић.

– Јеси ли га негде нашао?

– Е, богами, светитељу, нисам још.

– Тако га, синко, нећеш ни наћи, него се загледај у себе. Пронађи у себи добро, у ономе што радиш и у ономе што

мислиш. Онда добро понуди другима, па ће га и други теби давати.

Младић се захвали, врати се кући и учини како му светитељ рече, па би добро и њему и онима око њега.

СВЕТИ САВА О ЗДРАВЉУ

бућар у једном месту направио себи велику и лепу кућу. Толико ју је заволео да је и дан и ноћ проводио само у њој. Свега је било у кући – и јела, и пића, и разоноде, и доброг посла, јер је у приземљу имао радњу у коју су радо долазиле муштерије.

Но, у таквом изобиљу обућар поче да болова. Из дана у дан здравље му је бивало све горе.

Једном, на свом путу, наиђе туда свети Сава, а обућар му се похвали и пожали како у кући свега има, али да здравља нема.

Виде светитељ шта се догађа, па га упита:

- А имаш ли ти у својој кући реку, дрвеће, ливаду, шуму?
- Немам, светитељу. Како бих то имао?
- Е, тамо се налази твоје здравље, баш као и у твојој кући.

Човек га послуша и крену свакога дана да поздравља природу и њене лепоте, те му се добро здравље опет врати.

СЛОГА И НЕСЛОГА

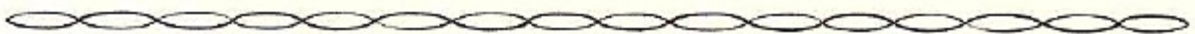
неком селу људи су се много свађали и чинили зла једни другима. Свако је желео да се другоме деси каква невоља.

Једне године од јаких киша поче да се излива река. Кад је кренула да плави прво имање, нико није притекао у помоћ, па је река поплавила цело село. Други пут удари гром и запали шуму једном сељаку. Ни њему нико није притекао у помоћ, па се пожар рашири и прогута многа имања.

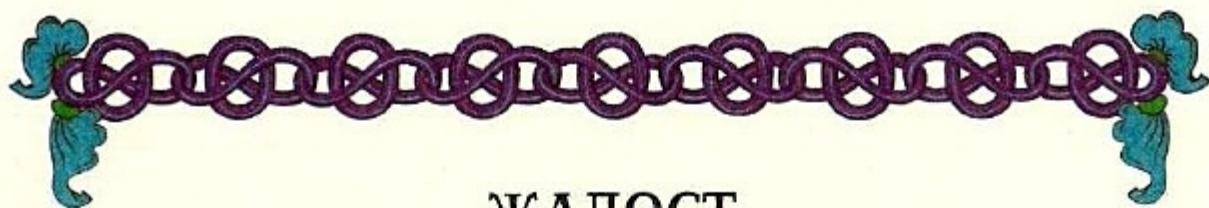
Пролазио туда свети Сава, па му се људи пожалише како су слаби и сиромашни. Свети Сава се о свему распита, па рече:

– Ваша мука зове се неслога. Ако будете сложни, ако се поштујете и помажете једни другима, сви ћете бити богаћији и срећнији. Ако будете несложни и једни друге кињите и злочините, потонућете у беду.

Међу окупљеним сељацима било је младих људи који се окренуше слози и раду, и не би задуго, па село постаде лепо и богато, а уместо свађе чула се песма.

ЖАЛОСТ

Огоди се несрећа у којој настрада човек, а његови се укућани због тога дадоше у велику жалост. Толико су туговали да су и болест почели да призивају.

Када је за то сазнао свети Сава, сабрао их је и посаветовао овим речима:

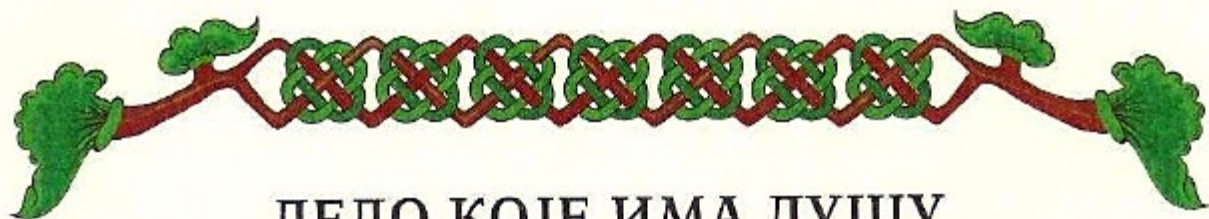
– Децо моја, нека жалост прође с погребом, јер је живот у жалости неподношљив. Ваша туга неће настрадалом користити, а вама

ће само штетити, јер је жалост многе погубила. Зато отерајте мрачне мисли и утешите срца своја. Весело срце је живот човеку. Радост као сунце даје снагу и чини дане лепшим и плоднијим.

Укућани послушаше светитеља, те им се поврати здравље и воља за животом.

ДЕЛО КОЈЕ ИМА ДУШУ

Богаташ из једног града наручи младом сликару да му наслика вољено место поред реке у јесењим бојама. Обећа му за то доста новаца, али рече:

– Хоћу да слика има душу.

Сиромашни сликар приону на посао. Данима се трудио, али никако није био задовољан оним што би урадио. Уто наиђе свети Сава, па га упита шта га то мучи.

– Светитељу, требају ми новци, али нисам задовољан својим сликањем.

А свети Сава му рече:

– Не може да испадне добро оно дело које се ствара само из користи. Док сликаш, не мисли на награду, него сваки детаљ ради с уживањем и љубављу, као да ћеш слику даровати некоме кога највише волиш. Љубав даје душу свему чега се дотакне.

Младић учини тако и уради слику којој су се многи дивили, па зато би и богато награђен.

СВЕТИ САВА И СУСЕДИ

Један сељак наљути се на свога суседа зато што му је овај учинио штету на њиви. Како сусед штету није хтео да призна, између њих наста велика омраза. Окретали су главу један од другог, једили се и рогушили.

Наиђе туда свети Сава, па кад сазна за то, рече ономе човеку:

– Опрости суседу зло – за своје добро. Теби и њему биће сваки дан лепши ако живите у миру. Боље је имати доброг суседа близу него брата далеко.

Човек послуша светитеља. Оде суседу тобоже да га нешто замоли, али понесе и мали дар, те се у знак помирења почестише.

ДОБАР УЛОГ

зајми човек новце своме пријатељу, а овај никако да му врати. Напокон одрече дуг, као да га није ни било.

Човек се због тога много једио, па се пожали светоме Сави.

Светитељ му одговори:

– Ако пријатељу позајмиш новце, па ти их не врати, знај да си новце добро уложио. Добио си истину о томе каквог пријатеља имаш.

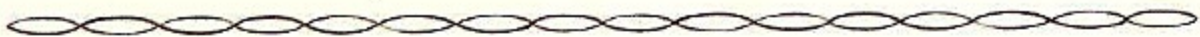
ПОМОЋ БЛИЖЊИМА

Један грађанин је од родитеља наследио велико богатство. Био је добре душе, па је често помагао ближњима.

Прочује се то у народу, па навале одасвуд и ближњи и неближњи да траже помоћ. А он – дај овоме, дај ономе, док не остаде пуки сиромах. Кад увиде како га се сада и ближњи клоне, пожали се светоме Сави, а светитељ му рече:

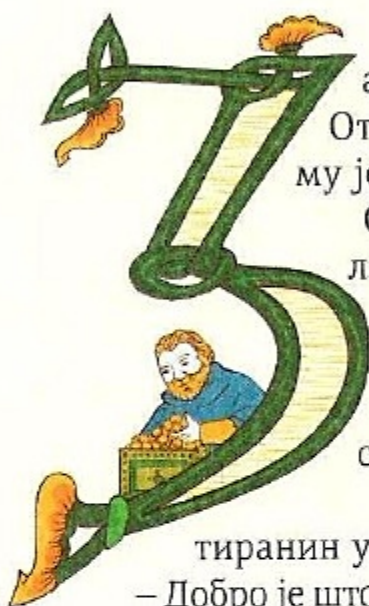
– Синко мој, у помоћи, као и у свему другоме, мораш имати меру. Помози другима, али пази да се и сам због тога не упропастиш.

ОТЕТО – ПРОКЛЕТО

Залепо неки човек да се богати на непоштен начин. Отимао је од других, варао, па чак и крао. Имање му је бивало све веће, а он све већи тиранин.

Синови његови и кћери са стидом су на то гледали, понекад и негодовали, али – која вајда – он је терао своје.

Догоди се да у једној пљачки буде рањен од њему сличних, па га у некој болници затече свети Сава.

– Много сам грешио, светитељу! – кајао се тиранин у страху.

– Добро је што се кајеш. Отето је проклето. Потомству се оставља само оно што се поштено заради – рече му свети Сава.

А човек овај, плашећи се за своју и за судбину своје деце, одлучи да имање које је неправдом стекао распрода и поклони сиротињи.

ВАЉА ОПРОСТИТИ

ок је чувао овце, неки дечак се заиграо, а овце оду у стричев воћњак и обрсте младе саднице. Наиђе истом стриц и претуче дечака, а потом штету наплати од његова оца.

Дечак је због тога омрзнуо стрица. Прошле су године, стриц оде у свет, а у дечаку, сада већ младићу, мржња је трајала, па је почела да га разједа.

Пожали се зато светоме Сави, а светитељ, кад све чу, рече му:

– Синко, мржња није добра. С њом никада нећеш имати мира. Него, нађи у себи снагу и опрости своме рођаку.

Младић се захвали светитељу, а онда учини како му је саветовао. Помисли како је можда рођак због неке своје муке њему зло нанео, па рече:

– Нека ти је од мене просто, више те нећу мрзети.

Како то изговори, осети у души неки мир и лакоћу, да му се чинило да има крила.

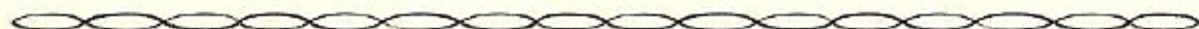

СВЕТИ САВА И УЧИТЕЉИ

билазећи школе по земљи, свети Сава сабра учитеље, па неке похвали за њихов труд, а неке укори због немара, па им поручи:

– Оног кога учиш треба да чујеш, да га охрабриш, волиш и поштујеш, једнако бринући о здрављу његовог духа и његовог тела. Децу ваља учити да здраво и паметно живе, у љубави са светом и у радости због стварања за своје и опште добро. Ни учитељ ни његов народ не могу бити срећни ако се не успева у подизању младих. Зато ваља добро радити овај свети посао од којег нам свима будућност зависи.

СВЕТИ САВА И БОЛЕСНА ЖЕНА

азболе се жена сеоског кнеза, па су је водили многим лекарима, али помоћи није било. Слабост ју је све више обузимала.

Путујући тим крајем, наврати свети Сава кнежевој кући, а овај му се пожали како му је жена оболела и да лекари не знају ни каква је то болест ни чиме да се лечи.

Светитељ уђе код болеснице, па је упита:

– Има ли, жено, какве друге невоље у вашој кући?

– Има, светитељу, као и у свакој кући: некад ово, не-

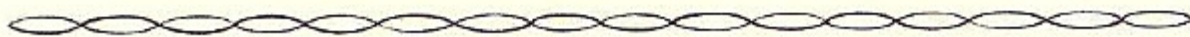
кад оно. Нигде нема да је све само добро – прошапута немоћно жена.

– А шта ти, жено, радиш кад наиђе каква мука и невоља?

– Трпим и ћутим, светитељу, шта би друго?

А свети Сава јој рече:

– Болест долази од муке коју сакриваш. Зато удари о земљу да је земља прими, викни да је ветар однесе, испричај неком ко ти је драг. Тако ће невоља да оде из тебе, а здравље да ти се врати.

КУЋА У ШУМИ

Огат човек сагради себи лепу кућу на сувом и сунчаном месту, заклоњеном од јаких ветрова. Засади око куће доста биља – јелке, липе, орахе, јабуке.

Прођоше године, то дрвеће израсте високо и кућа се нађе у правој шуми. Цветало је, мирисало, ширило хладовину, али чељад у кући, до тада здрава, поче да поболева и да губи ону ранију снагу и веселост. Лечили су се од овога и онога, али је бивало све горе.

Кад свети Сава сврати у тај дом, домаћин му исприча своју бригу. Светитељ му рече:

– Влага и тама ушле су у твоју кућу и донеле болест. Узми секиру и посеци све дрвеће које кућу заклања. Живот и здравље су тамо где зрак сунца и свежина ветра могу слободно да дођу.

Човек послуша светитеља, посече дрвеће и опет се вратише здравље и весеље у његов дом.

СВЕТИ САВА, БОГАТСТВО И СЛАВА

еки млад човек желео је да постане славан, па је због тога одлучио да крене у свет.

Путујући тако, код једног извора затече светога Саву. Док су се одмарили и разговарали, младић исприча куда и зашто иде, а свети Сава га упита:

– Знаш ли ти, младићу, да радиш неки посао?

– Знам да плетем корпе од прућа и друго шта – рече младић.

– Да ли се радујеш када плетеш?

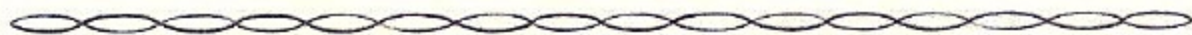
– Радујем се, светитељу, волим уз посао и да певам.

– А да ли се радују људи кад купе твоје корпе?

– Веселе се, кажу да су лепе и добре.

– Е, онда си ти већ нашао славу. Само се труди да оно што радиш буде добро као што је добро твоје срце.

Младић се захвали светитељу, врати се кући, па вредно и с љубављу радећи постаде богат и славан у свом занату, да се и његов краљ њиме поносио.

НАСЛЕЂЕ

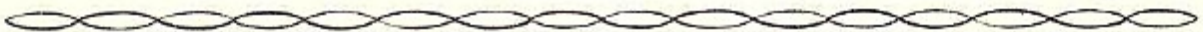

Млад човек наследи од оца велику пекару, на гласу по добром хлебу и пециву, које су људи радо куповали. Младић је живео лагодно и није био вољан да, као његов отац, устаје рано, носи џакове брашна, брине о тесту и загрејаним пећима. Његови радници следили су га у томе, а народ поче да гунђа како хлеб више није добар као раније.

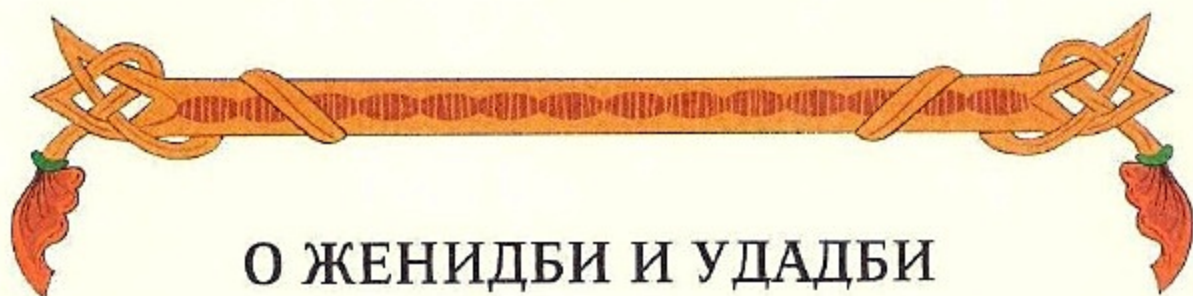
Кад убрзо пекара пропаде, а стечено се богатство потроши, сироти младић пожали се светоме Сави како су људи заборавили добро његовог оца и како сада од туђина купују хлеб, а њега заобилазе.

Свети Сава му тада рече:

– Да је твој отац испекао мање хлебова, али више заједно с тобом, ти би сад био богат човек. Овако, крени испочетка и не понављај његову грешку.

О ЖЕНИДБИ И УДАДБИ

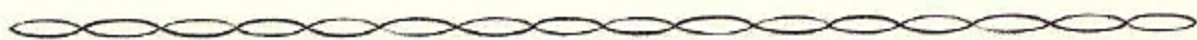

оред једне крчме у селу било се окупило десетак млађих људи. Пили су и зановетали о којечему. У неко доба наиђе туда свети Сава, па их поздрави и упита шта раде и како су им породице.

– Нисмо ми, светитељу, ожењени људи. Неће девојке за сељаке, а уз то – шта ће нам тај ланац око врата? – одговорише му.

Тада им свети Сава рече:

– Децо моја, Бог је дао да је човек пола живота, друга половина је жена, а млада биљка израсте и цвета онда када се две половине у љубави сједине. Тражите жене и наћи ћете их. Само тако ће вам живот добити пуну снагу, само тако је Богу најмилије.

МНОГИ ПОСЛОВИ

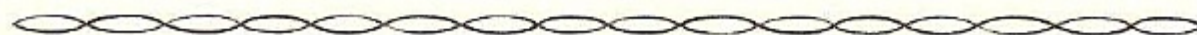

утујући по земљи, свети Сава сврати у кућу угледног домаћина да преноћи. Увече, док су седели и разговарали, домаћин је био узнемирен и забринут, па га светитељ упита шта га то мучи.

– Светитељу, многи су ме послови притисли, те се од силног терета осећам немоћно.

– Пријатељу – рече му свети Сава – паметан је онај човек који уме да позна шта је важније, шта мање важно, а шта неважно, и да нађе у свему меру. Направи ред и, док једно радиш, предај му се и буди спокојан. Не товари себи бриге на душу, јер од брига човек највише стари и губи снагу.

Човек одлучи да прихвати овај савет, те осети лакоћу у души, а и послови му кренуше боље.

РАЗВОД

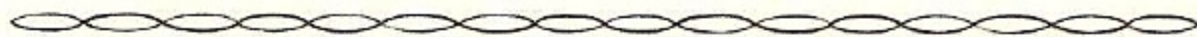
воје младих узеше се из љубави и изродише троје деце. Али не прође много, а они, притиснути невољама које живот доноси, кренуше у свађе и одлучише да се разведу.

На суду се нађе свети Сава, који им овако рече:

– Децо моја, размислите још неко време о томе колико сте добро бринули о својим животима и деци која су вам од Бога највеће благо. Због ваших свађа и разлаза њихов бол је неизмеран и због тог бола тешко ће бити и њима и вама да створите неку нову срећу. Породицу треба да негујете као биљку и да поштујете то што сте слични и различити на овоме свету.

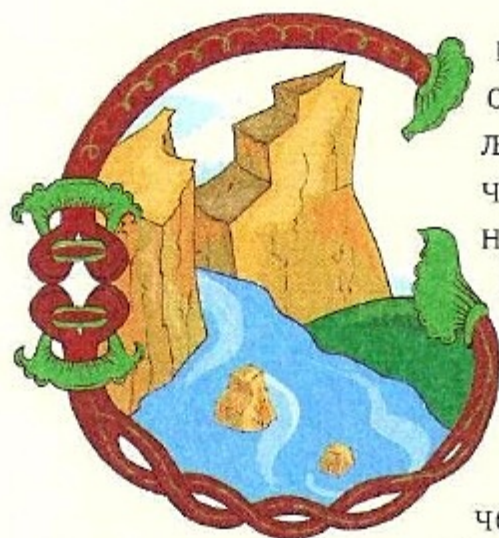
Мудрошћу и добром вољом граде се мостови преко свих понора и налазе путеви ка добру.

Зато, опростите једно другоме и отворите срца за Божју лепоту која је свуда око вас.

ЗЛО И ДОБРО

ваке треће или четврте године суша је остављала за собом пуста поља и гладне људе у једном селу. Група младића одлучи да између оближњих брда подигне брану на реци и да с тако створеног језера разведе каналима воду по жедним њивама. Радиле су у зноју и муци, надајући се да ће то бити од велике помоћи њиховим породицама и читавом селу.

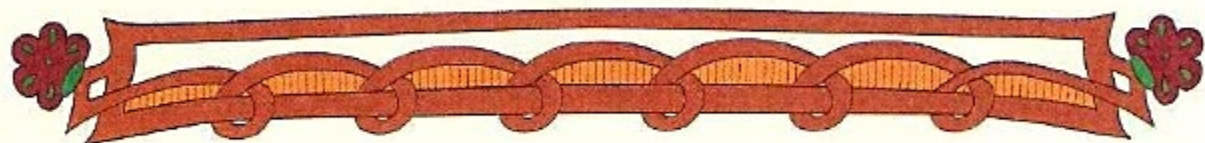
Но, неки људи су им завидели и почеше лагати да ће вода из канала да испости земљу, да је младиће сигурно туђин платио да потопе село. Онда кренуше тајно да руше ископане канале и брану на реци. Кад је то чуо, свети Сава дође у село и окупљеном народу овако рече:

– Човек треба да уме да позна шта је зло, а шта добро, јер зло ништа не ствара, већ само руши, па на крају само себе разори, а добро је од Бога – оно је градитељ света. Живот стално иде напред, по Божјој милости и уз помоћ изабраних људи који чине добро. Помозите и будите захвални онима који чине добро – да вам не буде од Бога зло.

Када је светитељ после неколико година пролазио тим селом, видео је усред сушна лета зелена поља и задовољне људе.

СВЕТИ САВА И РОДИТЕЉ

а путовању по земљи свети Сава сврати у кућу угледног трговца да преноћи. Док је вечерао, чуо је разговор између оца и сина.

– Ти ћеш да учиш трговину. Ја сам стекао велику радњу и хоћу да ти наставиш да радиш у њој – говорио је отац.

– Али, оче, ја бих волео да будем лекар! – молио је син.

– Или ћеш бити трговац, или иди из моје куће! – љутио се отац.

– Не грешу душу, домаћине! – рече свети Сава. – Као што птићи из гнезда лете својим путем када им ојачају крила, тако би ваљало да и наша деца одлазе својим путем. Посаветуј сина, кажи му шта мислиш да је за њега добро, али га пусти да он сам одлучи. Само љубав може да нађе прави пут и да стигне до великих даљина.

КАКО ТРЕБА СУДИТИ

Огат човек у једном граду реши да отпусти свога слугу. Како му не би платио вишегодишњи најам, оптужи га да му је покрао велике новце. У страху од овог моћника, судије пресудише по његовој вољи и сиромашак допаде тамнице.

Дочује то свети Сава, па оде у тај град, окупи све грађане и рече:

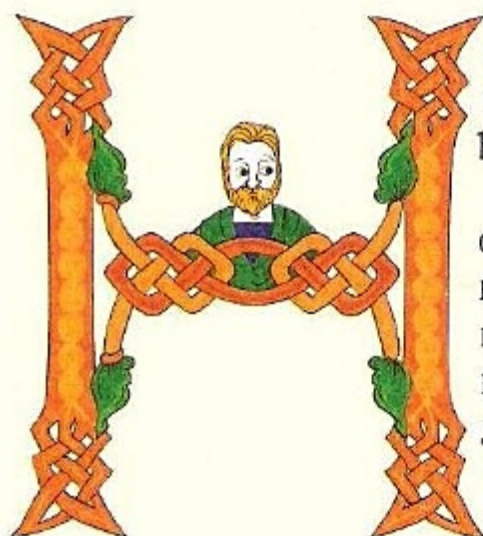
– Грех је пред Богом судити по вољи моћних и зарад личне користи. Судити треба по закону, по истини и правди. Онај који суди, пре него што пресуди другима, нека пресуди самом себи и својим потомцима.

О ПРИЈАТЕЉСТВУ

Неки богат човек пожали се светоме Сави како све има, а опет осећа да није срећан. Светитељ га упита шта је то што има.

Он одговори да га здравље добро служи, да има добру породицу, синове и кћери, да воли свој посао, па је стога стекао богатство, да има слободног времена које често проводи уживајући у природи, али да ипак није срећан.

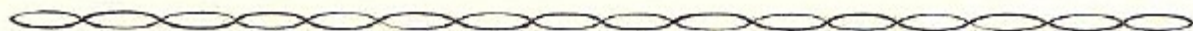
– А у каквим си односима с људима око себе? – упита га светитељ.

– Светитељу, људи ми завиде, па ме и мрзе. Зато се слабо дружим, а с многима сам у свађи – одговори човек.

А свети Сава му рече:

– И пријатељство је део људске среће. Мораш пружати љубав и добро људима да би их од људи добио.

Човек прихвати шта му је светитељ рекао, па крену да се мистри и пријатељује с људима око себе. Од тада поче веселије да живи.

ДОБРО СЕ ДОБРИМ ВРАЋА

Сиромашан човек често је за своје послове тражио помоћ свога суседа: некад плуг да пооре њиве, тестеру за дрва, казан за печење пекмеза – те ово, те оно. Уз суседову доброту, мало-помало, напредовао је у своме домаћинству.

Једне године догоди се пожар на суседовом имању, па му овај човек не притече у помоћ, већ се направи болестан, мислећи: »Нека страда сусед, нека и он после види како је то кад си сиромашан«.

Кад је чуо за све то, свети Сава рече:

– Који зло за добро враћа, зло му се неће одмаћи од куће.

И како светитељ рече – тако и би, и тада и сада.

ВЕРСКИ СУКОБИ

ошавши у неку земљу, свети Сава виде како људи ратују, убијају се, пале куће, уништавају имања. Упита једну страну шта се то дешава и рекоше му:

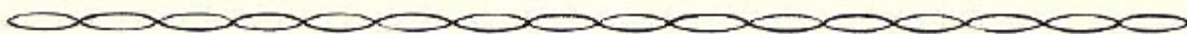
– Тамо су, светитељу, људи друге вере. У име Бога, ми ћемо их или побити или силом превести у нашу веру.

Када је свети Сава после тога питао оне с друге стране шта се догађа, одговорише му:

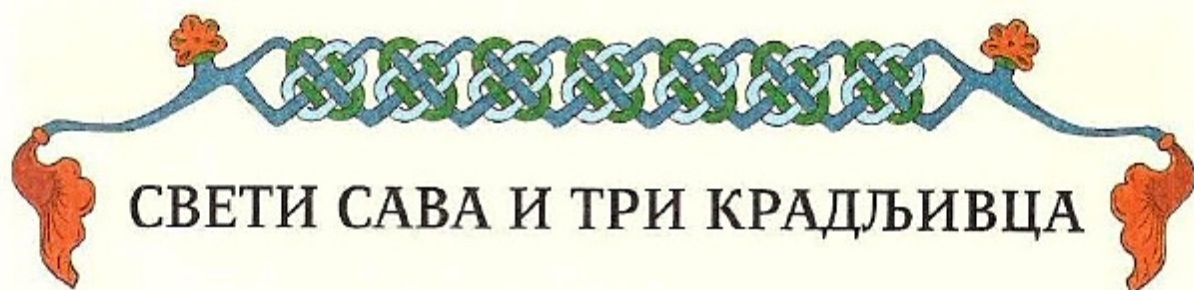
– Онамо су људи друге вере. Уз Божју помоћ, ми ћемо их побити или силом превести у нашу веру.

А свети Сава онда и једнима и другима рече овако:

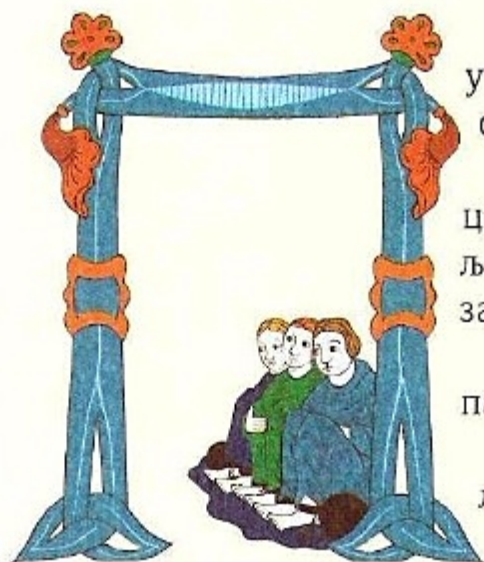
– Бог је љубав, доброта и правда, ма како га људи називали. Ако чините зло другима само зато што су друге вере и мислите да је то Богу мило и да вам Бог тај злочин опрашта, онда знајте да чините велики грех и Богу и људима. То је за људски род највећа несрећа. Зато, учините све да живите у миру, поштујући то што сте у лепотама овога света слични и различити – онако као биљке на ливади и птице у гори.

СВЕТИ САВА И ТРИ КРАДЉИВЦА

утујући по народу, свети Сава науми да обиђе тамницу у једном граду.

– Која вас је невоља овде довела, децо? Шта ће вам рећи ваши јадни родитељи? – упита тројицу младића који су били затворени због крађе.

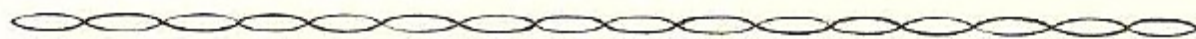
– Мој отац пије и туче мајку и мене, па ми је свеједно – рече један.

– Моји родитељи су се стално свађали, па су некуд отишли. Ја живим код стрица – рече други.

– Мене су ова двојица преварила да им чувам стражу док они краду – рече трећи. – Не смем од стида оцу и мајци изаћи на очи. Светитељ им на то рече:

– Е децо моја, родитељи вас двојице су пред Богом грешни што вас нису довољно волели и поштовали, али због тога не би требало ви да срљате у зло и пропаст вашу, него се усправите и борите се за добро у животу.

– А ти, младићу – обрати се трећем – ти си, изгледа, вољен и поштован, али ниси био довољно опрезан и свој. Када ти други пут каква дружина предложи нешто лоше, не вређај их, али не прихватај. Змију глади, испод ње се вади – поручују нам наши преци. Верујем, децо моја, да ћете сва тројица после издржане казне наћи свој пут ка добру и молићу се Богу за то.

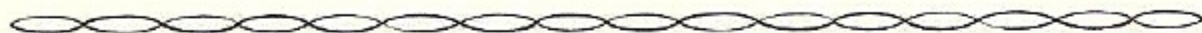
СВЕТИ САВА И НАРОДНИ ЛЕКАР

једном селу свети Сава затече доста болесних људи. Светитељ их упита како то, а ови рекоше да имају лекара, али да је он неки мргодан и непријатан човек, па да боље пролазе они који му не одлазе.

Светитељ оде лекару, па му овако рече:

– Синко, твоја блага и паметна реч најбољи је лек за сваку бољку. Упитај болесна човека како живи, како се храни, има ли брига. Слушај и поштуј оно што ти говори и охрабри га да здраво живи, а уз то му дај и потребне лекове. Добрим саветима за здрав живот највише ћеш помоћи своме народу, а људи ће те онда поштовати и ти ћеш се поносити својим послом.

СВЕТИ САВА И ГОЈАЗАН ЧОВЕК

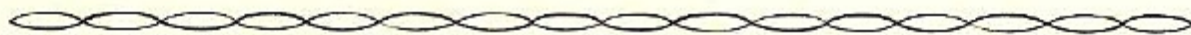

дући по неком путу, свети Сава сустигне го-
јазна човека који је тешко ходао поред нато-
варена магарца. Убрзо свратише у хлад да
предахну. Магарац чупну коју травку око-
ло и примири се да се одмори, а човек
навали на торбу пуну хране, крупним
залогајима гутајући, готово без даха.

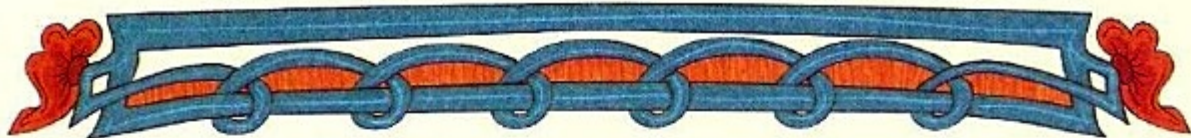
Кад у неко доба заврши с јелом,
поче да се жали на врућину, на дуг пут,
жуљеве на ногама, болове, а светитељ
му рече:

– Храна може да буде и болест и лек. Лек је ономе ко је узима умерено и са захвалношћу, као што ради твој магарац, а болест ономе ко је гута преко мере.

– Богами, светитељу, то изгледа да је и магарац паметнији од мене. Е, вала, мораћу другачије – рече озбиљно човек.

СВЕТИ САВА И СЕЉАК

утујући, свети Сава наиђе на сељака који је волујским колима возио дрва на пијацу. На једној узбрдици сељак је тако бездушно тукао и псовао своје волове да га је свети Сава љутито упитао:

– Како би се ти, човече, осећао кад би тебе овако упрегли, псовали и тукли?

Човек није знао шта да каже, а свети Сава му рече:

– И биљка и животиња које гајиш једнако су као и ми Божји створови. Више ће ти давати ако будеш добар према њима. Одмори волове, упитај се да ли су гладни или жедни, а онда их благим речима покрени. Не грешу душу и буди захвалан свима онима који ти помажу.

Ове речи дирнуле су сељака, па је решио да послуша светитеља.

СВЕТИ САВА И СТАР ЧОВЕК

оред једне сеоске куће седео је на клупи неки стар човек, зурио у зраке сунца и хранио живину. Пролазећи туда, свети Сава га поздрави и упита за здравље.

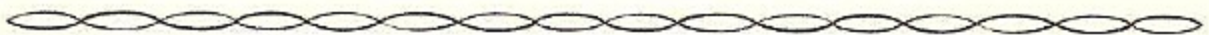
– Богами, светитељу, тешка је старост, не може се више што се могло – поче да јадикује старац.

– Старост је срећа, пријатељу – одговори му свети Сава.

– Како то? – упита старац.

– Сети се како си у здравицама

желео другима да доживе дубоку старост, унуке, праунуке, чукунуке. Ако си то доживео, ти си срећан човек, па се радуј због тога.

СВЕТИ САВА И ОБИЧАЈИ

а једној слави домаћин крену са здравицом госту. Пожелео му је мудрост, добро здравље и богатство, а онда уз то испио велику чашу ракије. Требало је да таква здравица обреди све госте и да свако попије пуну чашу ракије, кад свети Сава упита домаћина зашто се толико опијају.

– Код нас је то обичај, светитељу. Тако су наши очеви и дедови редили – одговори домаћин.

А свети Сава рече:

– Рђаве обичаје треба одбацити, па нека су и од очева и дедова остали, а добре прихватити, макар и од непријатеља.

Домаћин би дирнут мудрим речима, па онда рече да од сада уз здравицу може сваки гост да узме пиће по својој жељи.

ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ

ражећи погодно место, једно племе насели брежуљкасти крај поред реке. Било је ту у изобиљу сунца, воде, шуме, птица и дивљачи, пашњака, плодног земљишта, па вредни људи подигоше насеља, засадише воћњаке и винограде, посејаше жито, запатише стоку.

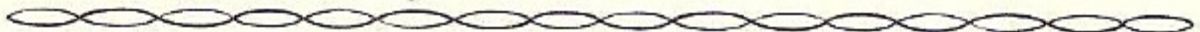
Оживе читав крај од људских гласова, песме птица, рике звери у шумама, жубора чисте воде у рекама и мирисних ветрова с ливада и шума.

Али не прође време ни колико два људска века, а тај крај осиромаше и опусте. Међу последњима напуштали су га старци, те један од њих, са завежљајем на рамену, сrete на путу светога Саву.

– Светитељу, шта нам се ово догодило? – упита тужно.

А свети Сава, видевши како су шуме посечене, ливаде разоране, реке запрљане, рече:

– Ваше племе заборавило је да је живот на Земљи један, као једна биљка, а човек на њој само гранчица. Пренесите наук млађима да чувају целу биљку, па ће и гране бити здраве.

БЛАГЕ И ОШТРЕ РЕЧИ

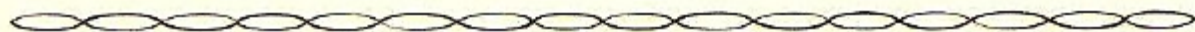

а сабору главара земље дошло је до спорова и оштрих речи, па су потегнути и мачеви. Желећи да помири завађене и да их изведе на прави пут, свети Сава им је говорио:

– Децо моја, грех је речима одбацивати себе, а грех је и сејати мржњу према другима, страх и сумњу, јер, и када одлазе од нас, наше нам се речи враћају теже и моћније. Зато волите и поштујте своје речи као саме себе и знајте да је благ језик дрво живота. Разговарајте у миру и добре

воље о ономе што вас занима и мучи, па ћете видети како благе речи могу угасити срибу и саградити мостове и преко највећих понора.

Главари послушаше светитеља и на свеколико добро склопише мир и договараху се о свему.

КАД ПАМЕТНИ ЋУТЕ

некој земљи један будаласт човек крену да лаже и обећава народу брда и долине, али и да вара људе и отима од слабијих.

– Ма пусти будалу! – говорили су о њему, не схватајући га озбиљно.

Али, пошто му се слабо ко супротставио, будали се придружише још неки и постаде он сила.

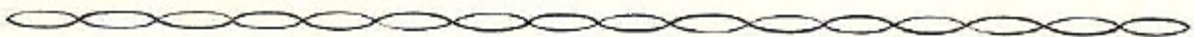
Мало-помало покори цео народ, а онда удари велике намете.

Кад многи у невољи зацвилеше, одважи се неколико људи и одоше да се жале светоме Сави.

Светитељ их саслуша, па љутито рече:

– Онда кад паметни ћуте, будале владају светом. Мудри људи ваља да су увек будни. Требало је одмах да се супротставите тиранину. А сада, пред силом и злом не ваља се предати. Човек је да се нада и бори за добро овога света.

И заиста, требало је много напора и мука док се народ избавио овога зла.

КАКО ВЛАДАТИ

једној земљи владар донесе велику несрећу своме народу. Ослони се на ласкавце и грабљивце, зарати са суседима и изгуби много младих војника. Опустеше му крајине или падоше у туђе руке. Завлада беда, па га разбеснели народ свргну с престола и баци у тамницу.

Дочује то свети Сава, па се упути у ту земљу и новоизабраном владару овако поручи:

– Дobar владар воли и чува свој народ као своју породицу, јер су народна срећа и несрећа уистину и његове. Зарад тога дужан је да принесе и личну жртву. Мој родитељ се као владар не једном поклонио и понизио пред силником да би спасао свој народ.

Дobar владар клони се ратова и ласкаваца, а бира мир и мудре за саветнике. Са суседима и другима пријатељује и размењује добра како би обогатио своју земљу. Уздиже вредне и предузимљиве људе и сваки рад за добро земље.

Дobar владар поштује законе, јер добри закони држе земљу, а престоле правда утврђује. Чува језик, обичаје и духовна и материјална блага која је за свој понос и славу стварао његов народ кроз векове.

Дobar владар уме да чује и похвале и покуде, од пријатеља и непријатеља, и да по њима исправља свој пут.

Дobar владар дели власт са својим народом тако што учи људе како да владају собом зарад сопственог здравља и плодносног живота.

Дobar владар штити част, имање, сигурност и слободу сваког човека, јер су то темељи среће и напретка.

Нови владар прими с радошћу и к срцу ове савете светитеља, па је дуго владао и за његове владавине земља је у свему процветала.

СВЕТИ САВА ГОВОРИ МЛАДЕНЦИМА

воје младих одлучи да се венча. Имаћаху срећу да их венчава свети Сава. У својој беседи младенцима светитељ рече:

– Децо моја, ви ступате у брак – свето дело живота и љубави. Свако од вас је другачији, али вас је љубав спојила. Поштујте то што сте различити и помозите једно другоме да вам се жеље остваре.

Живот доноси многе тешкоће, па ће вам бити лакше ако напоре, као и радости, поделите.

Брак улепшајте нежностима које показују љубав, јер љубав треба свакога дана показивати.

Брините о здрављу и иметку, јер ко се чува, и Бог га чува, а ко поштено ради и ужива у плодовима свога труда – и Бог му помаже.

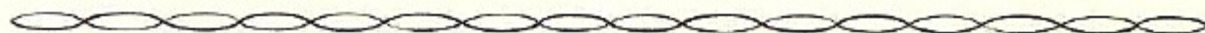
Своје родитеље не жалостите и једнако их поштујте и помажите у њиховој старости и немоћи, али живите свој живот у своме гнезду.

О свему што вас занима и мучи разговарајте, јер разговор и благе речи сласт су за душу и тело, а здравље за породицу.

Заложите се да у браку изродите децу и подижите их у љубави и поштењу, што ће вам живот као сунце осветлити.

У животу који је пред вама чините колико можете, а онда будите спокојни, јер остало је у Божјим рукама.

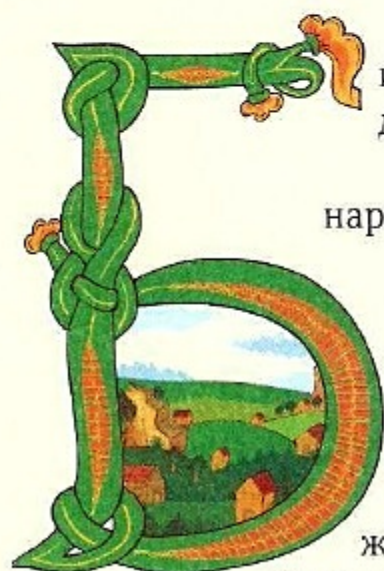
Задовољно срце вечно је весеље.

КАКО СЕ ЧУВА НАРОД

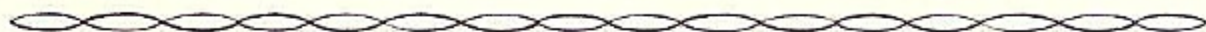
Ио једном свети Сава код неких људи, па у неко доба они кренуше да се жале и запомажу:

– Куку леле, светитељу, шта ће бити с нашим народом?

А светитељ им рече:

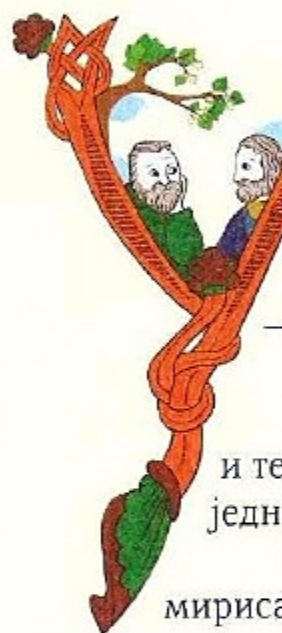
– Народ се најбоље чува у својој кући и на своме послу. Ако човек ту чини какво зло или ништа не чини да буде добро, онда су због њега јадни и његов пород и његов народ. И што већу власт има, то више штете или користи може направити.

Зато се најбоље у векове гледа и роду помаже ако се часно и вредно подиже свој дом и ради свој посао.

СВЕТИ САВА О УЧЕЊУ

хладу расцветале липе неколико старих људи разговарало је са светим Савом.

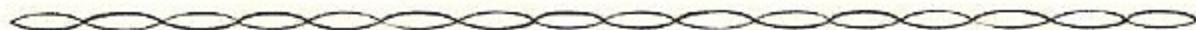
– Нећете ми веровати, али под старе дане почео сам да учим да сликам. То ми је давнашња жеља и осећам се добро – рекао је живахни старчић.

– Е па ја више не могу да учим. Моје је прошло – гунђао је други.

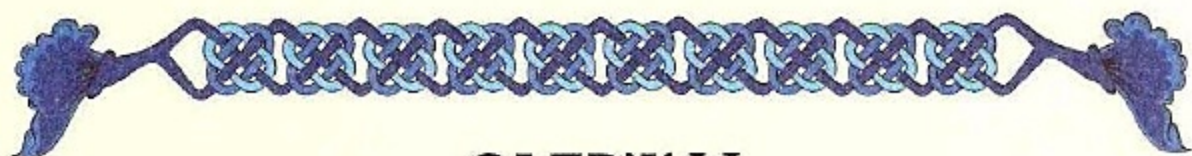
А светитељ им рече:

– Пријатељи моји, учење је радост и храна за душу и тело. Идући кроз живот, човек ваља да гледа у векове и једнако да тражи нову светлост у лепотама овога света.

Зраци су светлуквали по речима светитеља, а липа је мирисала.

САДРЖАЈ

О светјоџе Сави/5

Светји Сава љомаже човеку да се снађе/7

Светји Сава и млад човек/8

Светји Сава о здрављу/9

Слоја и неслоја/10

Жалосѣ/11

Дело које има душу/12

Светји Сава и суседи/13

Добар улој/14

Помоћ ближњима/15

Ошешо – љроклешо/16

Ваља ојросѣиѣи/17

Светји Сава и учишељи/18

Светји Сава и болесна жена/19

Кућа у шуми/20

Светји Сава, бојаѣсѣво и слава/21

Наслеђе/22

О женидби и удадби/23

Многи љослови/24

- Развод/25
- Зло и добро/26
- Свети Сава и родитељ/27
- Како треба судити/28
- О пријатељству/29
- Добро се добрим враћа/30
- Верски сукоби/31
- Свети Сава и три крађивца/32
- Свети Сава и народни лекар/33
- Свети Сава и тојазан човек/34
- Свети Сава и сељак/35
- Свети Сава и стар човек/36
- Свети Сава и обичаји/37
- Живот на Земљи/38
- Блате и оштре речи/39
- Кад њамешни ћуше/40
- Како владају/41
- Свети Сава говори младенцима/42
- Како се чува народ/43
- Свети Сава о учењу/44

Симеон Маринковић

Приче о
СВЕТОМЕ
САВИ

Библиотека БЛАГО
књига прва
прво издање

Уредник
Слађана Илић

Рецензентки
Др Дијана Плут
Ивана Игњатовић

Илустрације и дизајн
Мирјана Живковић

Лектор
Виолета Бабић

Издаје
Креативни центар
Градиштанска 8, Београд
тел.: 011/38 20 483, 38 20 464, 24 40 659
www.kreativnicentar.co.yu
e-mail: info@kreativnicentar.co.yu

За издавача
Мр Љиљана Маринковић, директор

Штампа
Публикум

Тираж
3000

ISBN 86-7781-344-6

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-36

МАРИНКОВИЋ, Симеон

Приче о светоме Сави / Симеон
Маринковић ; [илустрације Мирјана
Живковић]. - 1. изд. - Београд : Креативни
центар, 2005 (Београд : Публикум). - 44
стр. : илустр. ; 21 см. - (Библиотека
Благо ; књ. 1)

Тираж 3.000

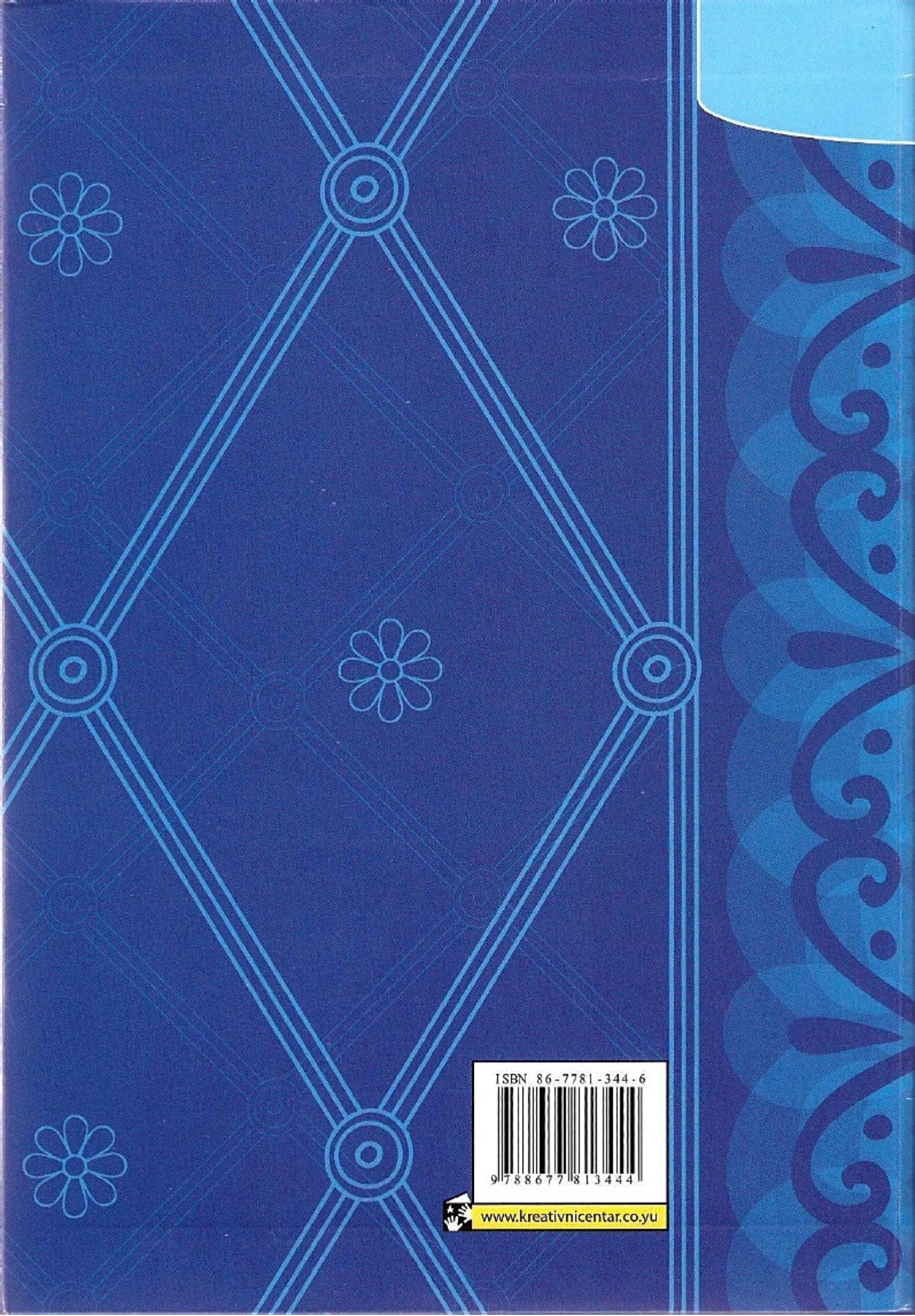
ISBN 86-7781-344-6

1. Живковић, Мирјана

а) Сава, свети (око 1174-1235) - У
литератури

COBISS.SR-ID 120113676

ISBN 86-7781-344-6

9 788677 813444

www.kreativnicentar.co.yu